

Uzmanlar sinsi plana karşı uyardı! FETÖ'den koronavirüs atağı

Koronavirüsü fırsat bilen Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) sosyal medya üzerinden çeşitli kisveler altında sinsiçe Türkiye'ye saldırdığı belirtildi. Uzmanlar, küresel bir salgın hastalık olarak karşımıza çıkan koronavirüs (COVID-19) de FETÖ elemanlarının kendine kalkan yaptığı konusunda uyardı.

Gündem

Haber Girişi: 25 Mart 2020 Çarşamba 21:40

Google Haberlere Abone ol

 Google News

FETÖ ve benzeri yapıların Türkiye'nin koronavirüs konusunda önlemler almakta geciktiği, virüsle mücadele açısından yeterli kaynaklara sahip olmadığı, vaka sayısının ve kayıpların aslında bilinenden çok daha fazla olduğu, hükümetin bu konuda şeffaf davranmadığı gibi dezenformasyon amaçlı manipülatif içeriklere ilişkin AA muhabirine değerlendirmelerde bulunan uzmanlar Türkiye'nin bu tür manipülasyonlara karşı proaktif bir politika izlediğini söyledi.

İstanbul Medipol Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yusuf Özkır, kriz dönemlerinde kamuoyuna sunulan içeriklerin sosyal medya mecraları ile anında çok geniş kesimlere ulaşabildiğini söyledi.

Twitter, Facebook ve Instagram ve WhatsApp gruplarının kitleler üzerinde zannedilenden daha fazla etkili olduğunu vurgulayan Doç. Dr. Özkır, "Dezenformasyon peşinde olanlar da bunun farkında. Bu yüzden neredeyse hiçbir olayı es geçmiyorlar. Terörle mücadelede olsun, deprem olsun, darbe girişiminde olsun yalan içerikleri masa başında üretip dolaşıma sokuyorlar." dedi.

Özkır, bu tür içeriklere bakıldığında genellikle kaynağın belirsiz olduğuna dikkat çekerek şunları aktardı: "İçerikler toplumu ayrıştırıcı bir dile sahiptir. Bir kanıt değil varsayıma dayalıdır. Abartı yaygın şekilde kullanılır. Hedef toplumsal fayda, krizin suhuletle halledilmesi filan olmadığı için ya dar ideoloji körlükle

ya da örgüt çıkarları gözetilerek paylaşılır. Bir kandırmaca olarak da kara propagandanın tipik özelliği olan bu türden yaklaşımın aslında kamunun yaklaşımı olduğu yalanını kurguya eklerler. Tek merkezden yönetilen bot hesaplar ve fake hesaplar aracılığıyla algı üretme çabası yaygındır. Böylesi durumlarda kurumların şeffaf olması dezenformasyona vurulacak en güçlü darbedir. Doğru bilginin düzenli paylaşımı da kurumlarla vatandaş arasındaki güveni ve etkileşimi yükselterek kirli içeriklerin alanını daraltır. Kesinlikle 'Vatandaş zaten doğruyu biliyordur' dememek gerekir ve düzenli basın açıklaması yapmak gerekir. Virüsle mücadele sürecinde hem Sağlık Bakanı Fahrettin Koca hem de İletişim Başkanı Fahrettin Altun bu anlamda önemli bir başarı çitası ortaya koydular. Bu yüzden evet çokça yalan içerik dolaşıma sokuldu ama yetkililerin proaktif tutumları sayesinde tutunamadılar. İnsanlar sosyal medyadan aldıkları mesajlar tarafından etkileniyor. Önce duygusal değişiklik sonra da davranışsal değişiklik ortaya çıkabiliyor. Virüs konusunda Avrupa, Çin ve Amerika'dan yansıyan görüntüler daha çok evde vakit geçirmek isteyen insanları negatif etkiliyor. Bunun belli sonuçları olabileceği hesaplanarak Türkiye'nin mevcut durumunun onlar gibi olmadığını anlatmaya devam etmek lazım. Pozitif mesajlar kaygı ve panik seviyesini dengeleyecekti ki zaten bu da olabildiğince yapılıyor."

Trabzon Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Görevlisi Dr. İbrahim Ethem Erdiñç de FETÖ mensuplarının virüs ile mücadelede Türkiye karşıtı iki boyutlu bir operasyon başlattığını ifade ederek, bunlardan birinin örgüte meşruiyet kazandırmak diğerinin ise hükümet ve cumhurbaşkanı hakkında kara propaganda olduğunu anlattı.

Erdiñç şöyle devam etti:

"Bu bir algı yönetimi operasyonudur ve hiç şüphesiz, uluslararası boyutu olduğu gibi Türkiye iç kamuoyuna hitap eden bir mahiyet de taşımaktadır. Ülkenin karşı karşıya olduğu ya da yaşadığı en ufak bir olumsuzluğu bile fırsat bilen FETÖ, sosyal medya üzerinden çeşitli kisveler altında sinsice saldırmaktadır. Bu bağlamda son dönemde küresel bir salgın hastalık olarak karşımıza çıkan Koronavirüs (COVID-19) de FETÖ elemanları tarafından bir fırsat olarak görülmüştür. FETÖ mensupları tarafından salgınla ilgili eşitli gerçek dışı iddialar Whatsapp ve Twitter başta olmak üzere çeşitli sosyal mecralarda dolaşıma sokulmuştur. Bu iddiaların ortak özelliği genellikle kaynağının muğlak olması (bir arkadaş, hastanede çalışan tanıdık, bir sağlık görevlisi veya bir mahkum) ve sahte fotoğraflarla desteklenmesidir. "

"FETÖ salgınla mücadelede 'Yetersiz kalındı' algısı yapıyor"

Erdiñç, Koronavirüs salgını sonrası FETÖ mensuplarının iki dikkat çekici operasyon daha başlattığının altını çizerek bunlardan birinin hapisanelerle diğerinin ise sağlık sektörü ile ilgili olduğunu vurguladı.

Salgınla mücadelede yetersizlik algısı yaratılmasından sonra siyasi suçlular olarak yansıtılmaya çalışılan FETÖ mensuplarının hapisanelerden salıverilmesine dönük bir algı operasyonu başlatıldığını söyleyen Dr. Erdiñç, şöyle devam etti:

"Buna gerekçe olarak hapisanelerde durumun çok kötü olduğu ve salgın riski olduğu ifade edilmiştir ancak bu iddialar Adalet Bakanlığı tarafından kesin bir dille yalanlanmıştır. Bir diğer detay da KHK'lar aracılığıyla açığa alınan FETÖ mensubu sağlık çalışanlarının göreve çağırılması talebidir. Ne yazık ki bu talep, bazı yazarlar ve siyasetçiler tarafından da dillendirilmiş ve Emre Uslu gibi firari teröristler bu durumdan büyük bir memnuniyet duymuştur. Aslında en çok dikkat edilmesi gereken husus da budur. Hiç kimse örgütün argümanlarına meşruiyet kazandırıcı nitelikte açıklamalar yapmamalıdır. Bu onlara güç kazandırırken ülkemizdeki demokratik siyasete ve vatandaşlarımıza zarar vermektedir. Koronavirüs krizi küreseldir, ancak mücadele ulusaldır. Bu mücadelede sosyal medyada yayılan yalan haberlere itibar etmemek en az devletimizin koyduğu kurallara riayet etmek ve gerekli tedbirleri almak kadar önemlidir."

"Sosyal medyayı manipüle eden kötü aktörler var"

İstanbul Medipol Üniversitesi, Gazetecilik Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Berrin Kalsın, bugünlerde en az Covid-19 virüsü kadar tehlikeli bir durumla karşı karşıya olduğumuzu söyledi.

Sahte haberler veya dezenformasyonun virüsten daha hızlı ve kolay yayılan hatta aynı derecede tehlikeli bir durum olduğunu kaydeden Doç. Dr. Kalsın, "Dezenformasyon günümüzde internet, sosyal medya ve anlık mesajlaşma yoluyla daha hızlı ve daha kolay yayılıyor. Bu mesajlar, halk sağlığını tehlikeye atacaktır veya sosyal bölünmeyi teşvik edecek türden yanlış ve zararlı bilgiler hatta tavsiyeler içeriyor." dedi.

Doç. Dr. Kalsın, krizlerin her zaman yüksek belirsizlik seviyeleri ürettiğini ve bu durumun da kaygıyı beslediğini aktararak şunları kaydetti:

"Böylesi bir ortamda insanlar var olan tehdit hakkında bilgi arayarak belirsizliği çözüme ve endişeyi azaltma yolları aramaya başlar. İnsanlar aslında her zaman yaptıklarını yapıyorlar ancak burada sosyal medyanın denetimsizliği ve yayılım hızı çok büyük bir handicap olarak karşımıza çıkıyor. İnternet öncesi çağda bilgi, editörler veya resmi hükümet kaynakları tarafından kontrol ediliyordu. Ancak şimdi her şey kontrolsüz bir şekilde paylaşılıyor. İnsanlar aradıkları bilgiye arama motorları ve sosyal medya aracılığıyla ulaşıyor.

Bu bilgilerin bazıları güvenilir olabiliyor, ancak maalesef birçoğu güvenilir değil. Sosyal medya platformlarını ekonomik veya ideolojik amaçlarla manipüle eden kötü aktörler var. Bazen masummuş gibi paylaşılan içerikler olumsuz sonuçlara yol açabiliyor. Örneğin, yerel bir süpermarketteki boş rafların fotoğrafı panikle satın almayı tetikleyebiliyor. Bazen de salgın bahane edilerek halkı bankalardan para çekmeye teşvik eden terör örgütleri hesapları devreye giriyor."

"Bir aşının yokluğunda, virüsün yayılmasını yavaşlatmanın tek yolu 'sosyal mesafe' yani uzaklaşmaktır." diyen Doç. Dr. Kalsın, "Çevrimiçi dünyada da benzer bir karantinaya ihtiyacımız olduğu düşüncesindeyim. Önümüze çıkan her bilgiye inanmayalım, paylaşmayalım ve hatta aramıza biraz mesafe koyalım." değerlendirmesinde bulundu.

"Manipülatif içeriklerin önemli bir kısmı yurtdışı kaynaklı"

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Turgay Yerlikaya ise sosyal medyada dezenformasyon faaliyeti yürütüldüğünü belirterek kitlelerin bu yolla psikolojik olarak yıpratılmaya çalışıldığını belirtti.

Manipülatif içeriklerin önemli bir kısmının yurt dışı kaynaklı sosyal medya hesaplarından paylaşıldığını vurgulayan Dr. Yerlikaya, "Her şeyin artarak medya üzerinden gerçekleşmesi olarak tarif edilen medyatikleştirme, günümüzdeki dijital dönüşümle birlikte düşünüldüğünde çok daha baskın bir sosyolojik olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Dezenformasyon amaçlı üretilen manipülatif içerikler de bu tür bir medya mantığı ile kitlelere sunulmakta ve kitleler neyin doğru neyin yanlış olduğunu ayırt edecek bir vasattan mahrum bırakılmaktadırlar" diye konuştu.

"Bu tür paylaşımlar ile halk içerisinde panik havası yaratılmak istenmektedir." diyen Yerlikaya, "Bu nedenle devletin ve ilgili kurumların bilgilendirmeleri dikkate alınmalı ve ilgili kurumların bu tip dezenformasyon içeren hesap ve söz konusu hesapların yaydığı içeriklerin doğru olmadığı ifade edilmelidir. Halkın dikkate alması gereken konu sadece ve sadece resmi makamlar tarafından yapılan bilgilendirmeleri dikkate almalarıdır." ifadelerini kullandı. (Star)

Yorumlar

